

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНИХ КОМПЛЕКСІВ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Бородай А.С., кандидат архітектури, **Волошина Я.О.**, асистент
Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Актуальність теми: В останні десятиліття в Україні особливого розвитку отримав масовий гірськолижний спорт, який вже давно користується популярністю у багатьох країнах Європи. Це у великій мірі пов'язано з будівництвом і бурхливим розвитком декількох крупних туристичних гірськолижних комплексів на Західній Україні в Карпатах, таких як ГК «Буковель» на Івано-Франківщині, ГК «Драгобрат» і ГК «Красія» в Закарпатті, ГК «Плай» і гірськолижні комплекси м. Славське на Львівщині. Зрозуміло, що найбільш бурхливий розвиток характерний саме для комплексів, що розміщені в горах, оскільки природно-кліматичні умови Карпат є сприятливими для зимового спорту і особливо гірськолижного. Проте на початку ХХІ століття у зв'язку з ростом популярності гірськолижного спорту, нові комплекси і схили почали створюватися і на відносно рівнинній території України. Так облаштовані гірськолижні схили з'явилися у м. Київ, на Харківщині, Полтавщині, у м. Маріуполь, почали оновлюватися і реконструюватися існуючі та будуватися нові комплекси на Західній Україні. Але на Сумщині, в північному регіоні України, з розвинутими лижними традиціями на сьогоднішній день не існує жодного облаштованого гірськолижного схилу, вже не говорячи про комплекс. Тому зараз актуальним є аналіз природно-кліматичних умов регіону і дослідження можливостей проектування і будівництва гірськолижних комплексів в Сумській області, а також розробка можливої мережі таких об'єктів в регіоні.

Мета: Визначення можливостей і перспектив для будівництва і розвитку гірськолижних комплексів у Сумській області, пропозиція створення мережі таких об'єктів на Сумщині, аналіз найбільш сприятливих місць для створення об'єктів гірськолижного призначення.

Основні результати дослідження. В першу чергу, якщо вести мову про перспективи створення осередків гірськолижного спорту у Сумській області та будівництво комплексів для даного виду спорту і активного відпочинку, потрібно визначити передумови, які є на сьогоднішній день могли б сприяти розвитку даного напрямку. Головними передумовами для гірськолижного спорту безсумнівно є природно-кліматичні фактори, серед яких чільне місце належить рельєфу місцевості, температурному режиму і сніговому покриву в конкретному регіоні і місцевості. Звісно, якщо брати до уваги глобально всю територію Сумської області, то рельєф місцевості тут здебільшого рівнинний, тому можна зробити висновок, що у порівнянні з тими ж Карпатами, на глобальному рівні, умови для створення гірськолижних комплексів несприятливі. Проте, якщо досліджувати територію більш детально, то в регіоні можна знайти місцевості з горбистим рельєфом і перепадом висот до 80 метрів. Прикладом таких місць можуть слугувати схили високого правого берегу річки

Псел, а також пагорби відрогів Середньоруської височини у Сумському, Краснопільському, Лебединському районах. Якщо говорити більш конкретно, то ділянки, які придатні для створення гірськолижних схилів, а вже як наслідок, і гірськолижних комплексів – це район с. Шпилівка Сумського р-ну, с. Могриця Сумського р-ну, с. Пристайлове Лебединського р-ну та ін.

Іншою важливою умовою безумовно є кліматичні фактори. Так як Сумська область є найбільш північним регіоном України, то і клімат тут найбільш холодний у порівнянні з іншими областями України – чотири місяці року (з грудня по березень включно) на Сумщині середні температури нижчі 0°C, що навіть при відсутності достатньої кількості опадів при наявності сучасних систем сніження забезпечить необхідні умови для катання на лижах. Що стосується опадів, то взимку в Сумській області у грудні випадає сніг і сніговий покрив утримується в середньому до середини березня, а його максимум припадає на лютий місяць.

Важливою групою чинників, яка визначає необхідність створення гірськолижних комплексів є соціально-економічні фактори, серед яких найбільш важливими є зацікавленість населення у заняттях гірськолижним спортом, наявність традицій в регіоні і, як наслідок, тренерів, інструкторів, лижної школи, а також сприятливий інвестиційний клімат та економічні розрахунки доцільності створення і прибутковості майбутніх комплексів. Провівши соціологічне дослідження, було виявлено, що 15% молоді в Сумській області хоча б один раз каталися на гірських лижах або сноуборді, 40% зацікавлені в тому, щоб навчитись кататись або спробувати гірські лижи, 44% опитаних каталися на бігових лижах (з них 74% хотіли б спробувати гірські лижи або сноуборд). Окрім того важливим фактором на Сумщині є те, що в даному регіону на достатньо високому професійному рівні розвинутий споріднений лижний спорт і біатлон, а отже є фахівці-спортсмени в даному напрямі, які б охоче залучилися до розвитку біатлонного спорту. Окрім того сумські ентузіасти-аматори взимку навіть облаштовують у вихідні дні в с. Шпилівка мобільний гірськолижний підйомник, але умови для катання на жаль дуже поступаються навіть найбільш простим гірськолижним схилам.

Апробація результатів дослідження: Першими кроками практичних результатів даного напряму дослідження є його впровадження в дипломне проектування на спеціальності «Архітектура та містобудування» в Сумському національному аграрному університеті, а також створення теоретичної моделі пропонованої мережі гірськолижних комплексів на території Сумської області.

Висновки: Дослідивши природно-кліматичні умови, демографічні та соціально-економічні фактори, провівши соціологічні опитування і проаналізувавши карти місцевості і кліматичні карти, зроблено висновок про доцільність створення принаймні одного або декількох гірськолижних комплексів в Сумській області з перспективою їх розширення і розвитку, а також розширення мережі об'єктів такого типу в межах регіону.